

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-886 15, 15<sup>1</sup> IR 41 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 41<sup>1</sup> STRAIPSNIU ĮSTATYMO (VSPĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MONITORINGO ĮSTATYMO NR. VIII-529 2, 9 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO (AMĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 45<sup>1</sup> STRAIPSNIU ĮSTATYMO (ANK) PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA**

<b>Eil. Nr.</b>	<b>Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus</b>	<b>Pastabos, pasiūlymai</b>	<b>Žyma apie neatsižvelgtas ar iš dalies atsižvelgtas pastabas ir pasiūlymus</b>
1.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, 2025-04-30 raštas Nr. 2D-1164 (11.4 E)	VSPĮ projekto 2 straipsniu įstatymo 41 straipsnis papildomas 5 <sup>1</sup> dalimi, nustatant, kad NVSC, nagrinėdamas asmenų prašymus / skundus dėl taršos kvapais iš stacionarių taršos šaltinių, administracinį sprendimą turi priimti per 180 dienų, o projekto aiškinamajame rašte tokio ilgo termino priežastimi įvardijama tai, kad „<...> būtiną informaciją tyrimams taršos šaltiniuose atlikti Centras turi susirinkti pats <...“> . Paminėtina, kad pvz., Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nustatyta tvarka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai ūkinės veiklos objektus patikrinti, ar juose laikomasi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, imti ėminius, atlikti tyrimus ir matavimus ir kt. kontrolės veiksmus aplinkos ministro nustatyta tvarka turi ne ilgiau kaip 20 darbo dienų bei aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu šis terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 20 darbo dienų. Manome, kad ilgai trunkanti kvapo koncentracijos kontrolės procedūra didina priežiūros naštą ūkio subjektui, be to, dėl kvapų koncentracijos nustatymo metodo specifikos bei aplinkai santykinai lokalios kvapų įtakos kontrolės procedūra tampa nepakankamai rezultatyvi kontrolės poveikio ir grįžamojo ryšio aspektu. Siūlome bendrą kontrolės terminą trumpinti ir diferencijuoti pagal kontrolės etapus.	<b>Atsižvelgta iš dalies.</b> Papildytas aiškinamasis raštas. Kvapų kontrolės ir kvapo koncentracijos nustatymo tyrimo negalima prilyginti aplinkosauginiam tyrimui, todėl palyginimas nėra tinkamas dėl aiškinamajame rašte (AR) nurodytos specifikos.

2.	<p>VSPĮ projekto 3 straipsniu įstatymas papildomas 41<sup>1</sup> straipsniu nustatant, kad kvapų kontrolės metu atliekamų laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas apmoka fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, jeigu kvapų kontrolės metu patvirtinama, kad viršijama didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore ir (ar) viršijamos TIPK leidime ar taršos leidime nustatytos taršos šaltiniuose leistinos kvapo emisijos. Nepritariame šiai nuostatai. Manome, kad, atsižvelgus į tai, kad laboratoriniai tyrimai atliekami ne aplinkos ore, o ūkio subjektų taršos šaltiniuose, taršos šaltiniuose gauti kvapo tyrimų rezultatai modeliuojami ir kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos ore nustatoma skaičiavimo būdu, šia nuostata sukurama pernelyg aiški diskrecija pareigūnams, atliekantiems kontrolės veiksmus, savo nuožiūra nuspręsti ūkio subjekto prilyginimą teršėjui. Be to, neaišku kas turėtų apmokėti laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas, jeigu kvapų kontrolės metu bus patvirtinta, kad didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė neviršijama. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad „Atsižvelgiant į minėtą kvapų laboratorinių tyrimų specifiką, kvapų koncentracijos nustatymo tyrimai ir modeliavimas yra labai brangūs“. Pažymime, kad projekte nustatytas įpareigojimas apmokėti laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas sukelia administracinę ir finansinę naštą ūkio veiklos subjektams. Kadangi projektu numatomi nauji įpareigojimai ūkio subjektams, manome, kad būtina įvertinti bendrą prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį ūkio subjektams, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“.</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b></p> <p>Ūkio subjektams laikantis teisės aktų reikalavimų papildoma našta neatsiranda. Manome, kad Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimas taikomas kai nustatomas naujas įpareigojimas / reikalavimas ūkio subjektų veikloje. Kvapo mėginių paėmimas ir kvapo koncentracijos nustatymas atliekamas vadovaujantis Lietuvos standarte LST EN 13725:2022 „Stacionariųjų šaltinių išmetamieji teršalai. Stacionariųjų šaltinių skleidžiamo kvapo koncentracijos nustatymas dinamine olfaktometrija ir kvapo sklaidimo spartos nustatymas“ numatytu metodu. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija (toliau – NVSPL) parengusi kvapo koncentracijos nustatymo protokolus ir / ar kvapo koncentracijos gyvenamosios aplinkos ore modeliavimo būdu gautus rezultatus pateikia juos Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC). NVSPL specialistai nepriima sprendimų, susijusių su kvapo emisijos rodiklių ir / ar didžiausiosios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės gyvenamosios aplinkos ore pažeidimais. NVSC pareigūnai priimdami sprendimus vertina ir kvapo koncentracijos nustatymo protokolus ir / ar kvapo koncentracijos gyvenamosios aplinkos ore modeliavimo būdu gautus rezultatus, todėl galimybės pareigūnams, atliekantiems kontrolės veiksmus, savo nuožiūra nuspręsti ūkio subjekto prilyginimą teršėjui, nėra.</p>
----	--	--

3.		Papildomai siūlytume numatyti galimybę ūkio subjektams kvapo koncentracijos tyrimus atlikti ne tik Nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijoje, bet ir kitose kvapų tyrimo laboratorijose bei pripažinti gautus kvapo tyrimų rezultatus tinkamais, atliekant kvapų valdymo kontrolę.	<p><b>Neatsižvelgta.</b></p> <p>Kvapų kontrolės metu atliekamų laboratorinių tyrimų nuostatos reglamentuojamos sveikatos apsaugos ministro taisyklėse. Taip pat, Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento 48 punkte nustatyta, kad laboratorinius tyrimus (matavimus) valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės tikslams NVSC užsakymu atlieka NVSPL.</p> <p>VSPĮ projekte tokios nuostatos nereglamentuojamos. Ūkio subjektas laboratorinius tyrimus gali atlikti bet kurioje akredituotoje laboratorijoje.</p>
4.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, 2025-04-29 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-412	Tinkamam VSPĮ projekto 2 straipsnio 2 dalies nuostatų taikymui, remiantis analogiškais argumentais, reikėtų įtvirtinti sąvoką „stacionarieji taršos kvapais šaltiniai“ bei nustatyti jos apibrėžtį.	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>VSPĮ projekto 41 straipsnio 5<sup>1</sup> dalį išdėstyti taip:</p> <p>„5<sup>1</sup>. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, vykdydamas kvapų kontrolę, administracinį sprendimą dėl asmens skundo, kuriame asmuo skundžiasi dėl ūkinės komercinės veiklos stacionariųjų įrenginių ar vietų skleidžiamų kvapų, turi priimti per 120 darbo dienų nuo tokio skundo gavimo dienos. Kai per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, nes laboratoriniai tyrimai turi būti atlikti panašiomis sąlygomis (pvz., šiltuoju arba šaltuoju metų laikotarpiu, panašiomis meteorologinėmis sąlygomis, vykstant panašioms technologiniams procesams ir kt.) į tas, kurios nurodytos skunde, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 40 darbo dienų.“.</p>
5.		VSPĮ projekto 2 straipsnio 1 dalimi siūloma iš valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės vykdymo Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento patvirtinimo“, nustatytos tvarkos išskirti kvapų kontrolę ir numatyti, kad ji vykdoma sveikatos apsaugos ministro	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>VSPĮ projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 41 straipsnio 5 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„5. Valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė vykdoma sveikatos apsaugos ministro patvirtinto Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento nustatyta tvarka, o kvapų kontrolė –</p>

		<p>patvirtintų Kvapų kontrolės taisyklių nustatyta tvarka. Įvertinus šį siūlymą, pirma, aiškinamajame rašte pasigendama informacijos, kodėl buvo taip nuspręsta ir kodėl būtent kvapų kontrolė išskirta iš visų kitų kontrolės rūšių; antra, tokiu siūlymu yra didinamas priimamų teisės aktų skaičius. Pastebėtina, kad pagal Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamento 2 punktą vykdoma kontrolė ir VSPĮ projekto 1 straipsnyje nurodytais atvejais, tuo tarpu pritarus VSPĮ projekto 2 straipsnio 1 dalimi teikiamam siūlymui, reikėtų atitinkamai keisti Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamentą ir patvirtinti naują teisės aktą – Kvapų kontrolės taisykles. Argumentuotai nutarus neatsisakyti vertinamos nuostatos, siūlytina nustatyti jos atžvilgiu išimtį bendrojoje taisyklėje, dėstomoje vertinamos dalies pirmajame sakinyje.</p>	<p>ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta kvapų kontrolės tvarka.“.</p> <p>Rengti naujo teisės akto neplanuojama, atitinkamai bus koreguojamos šiuo metu galiojančios Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklės.</p> <p>Kvapų kontrolė išskiriama dėl savo specifiškumo, kitų kompetentingų institucijų dalyvavimo vykdant kvapų kontrolę, taip pat dėl vykdomų laboratorinių tyrimų.</p> <p>Kvapų kontrolės metu šiuo metu vertinama, ar ūkio subjektas laikosi nustatytų kvapų valdymo sąlygų (ar yra inventorizuoti visi taršos kvapais šaltiniai, ar neviršijami nustatyti leidžiami kvapo emisijos rodikliai šiuose taršos šaltiniuose) arba atliekamas kvapo koncentracijos vertinimas.</p>
6.	<p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2025-05-02 raštas Nr. D8(E)-1792</p>	<p>VSPĮ projektu keičiamame 15 straipsnio 8 punkte siūloma įtvirtinti, kad NVSC vykdo kvapų valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę „gyvenamųjų pastatų, viešbučių, viešojo poilsio paskirties (kaimo turizmo pastatų) pastatų, gydymo paskirties (ligoninių, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninių, sanatorijų, reabilitacijos centrų) pastatų, mokslo paskirties, kuriuose vykdomos ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo, pirminio profesinio mokymo programos ir aukštojo mokslo studijos, pastatų aplinkos ore (toliau – gyvenamosios aplinkos oras).“</p> <p>Pažymėtina, kad Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme nėra apibrėžčių ar išaiškinimų, kas laikytina „pastatų aplinka“, „gyvenamąja aplinka“ ar „pastatų aplinkos oru“, todėl siūlomo 8 punkto taikymo sritis yra visiškai neaiški, galimai dar labiau susiaurinanti dabar galiojančią 8 punkto taikymo sritį ir neatliepia š. m. sausio 14 d. Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitete vykusio neformalaus pasitarimo dėl kvapų prevencijos ir kontrolės dalyvių pasiūlytų sprendimų ir išvadų, pateiktų š. m. sausio 16 d. LRS Aplinkos apsaugos komiteto biuro patarėjo A. Želvio el. paštu – parengti įstatymų pakeitimo projektus,</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>VSPĮ projekto 1 straipsniu keičiamo 15 straipsnio 8 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„8) vykdo kvapų valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, įskaitant tai, ar vykdomas ūkio subjektų aplinkos monitoringas dėl kvapų ir kaip laikomasi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose ir taršos leidimuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro nustatytų sąlygų dėl kvapų valdymo (toliau – kvapų kontrolė);“.</p> <p>Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ apibrėžta jos taikymo apimtis.</p> <p>NVSC turi visus įgaliojimus vykdant valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę patekti į įmones, organizuoti laboratorinius mėginius taršos šaltiniuose, duoti privalomus nurodymus, taikyti atsakomybę už</p>

		<p>siekiant užtikrinti efektyvios, visuomenės lūkesčius atspindinčios ūkinės veiklos skleidžiamų kvapų kontrolės vykdymą – išplėsti NVSC kompetenciją kvapų kontrolės srityje, numatant kontrolės vykdymą ne tik teritorijose ir objektuose, kur taikoma higienos norma, bet ir ūkinės veiklos objektuose, kurie daro poveikį visuomenės sveikatai, taip pat, esant poreikiui, išplečiant kontrolę vykdančių darbuotojų įgaliojimus (teisė patekti į teritorijas, patalpas, privalomųjų nurodymų davimas, ūkinės veiklos stabdymas kol nebus pašalinti pažeidimai ir pan.), numatant jų taikymo tvarką.</p>	<p>nustatytus visuomenės sveikatos saugos pažeidimus ir kt. (VSPĮ 41 straipsnio nuostatos). Įstatymų projektais siekiama gerinti kvapų valdymą, kvapų kontrolę pagal SAM kompetenciją. Kvapų efektyvus valdymas yra kompleksinė problema ir nepriklauso vien nuo SAM srities valdymo sričių. Kvapų valdymo klausimai tiesiogiai susiję su įvairiais aplinkosauginiais, teritorijų planavimo ir technologiniais aspektais, kurie priklauso Aplinkos ministerijos reguliavimo sričiai. Pavyzdžiui, kvapų sklaidimą gali lemti netinkamas teritorijų planavimas, TIPK ir taršos leidimų (aplinkosauginių leidimų) sąlygų pažeidimai, netinkamas atliekų, nuotekų, cheminių medžiagų tvarkymas, aplinkos oro teršalų mažinimo priemonių nenaudojimas ir kt., todėl šių problemų sprendimas nėra tik sveikatos apsaugos srities kompetencija. Aplinkosauginių leidimų išdavimas, keitimas, stabdymas reglamentuojamas Aplinkos apsaugos įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, todėl reikalavimai dėl šių leidimų išdavimo, taršos šaltinių identifikavimo ar pan. nustatomi minimais teisės aktais (Aplinkos ministerijos valdymo sritis).</p>
7.		<p>Tame pačiame Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 15 straipsnio 8 punkte lieka nepakeista, manytina, ydinga formuluotė, kad NVSC tikrina tik tų kvapų valdymo sąlygų laikymąsi, kurias pats NVSC ir nustatė. Tokiu būdu sudaromos prielaidos NVSC specialistams vengti nustatyti kvapų sąlygas, siekiant išvengti pareigos kontroliuoti jų laikymąsi, be to, eliminuojama pareiga NVSC veikti tokiais atvejais, kai kontrolės metu ar kitais būdais nustatoma, kad leidime nenustatytos (arba netinkamai nustatytos) kvapų valdymo sąlygos, nors teisės aktai nustato tokį reikalavimą (sudaromos prielaidos institucijos neveikimui). Atitinkamai, dabar galiojanti formuluotė, jeigu ji liks nepakeista, eliminuoja NVSC pareigą tikrinti ir taikyti sankcijas už kitus sveikatos apsaugos ministro nustatytus kvapų valdymo reikalavimus, taip</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b> VSPĮ apibrėžta: Valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė – įgaliotų valstybės institucijų ir pareigūnų atliekami veiksmai ūkinės komercinės veiklos atitikties visuomenės sveikatos saugos norminių teisės aktų reikalavimams įvertinti bei administracinėms poveikio priemonėms taikyti, todėl vykdant kvapų kontrolę (valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę) vertinami su kontroliuojama sritimi susiję visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimai. ANK projekte numatoma administracinė atsakomybė už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą <u>pažeidžiant visuomenės</u></p>

		<p>sukeliama teisinė kolizija tarp šio punkto ir tuo pačiu VSPĮ projektu keičiamos 41 straipsnio 5 dalies, o taip pat tarp šio įstatymo ir kartu keičiamo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso, kuriame siūloma įtvirtinti sankcijas ir už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą, pažeidžiant visuomenės sveikatos srities teisės aktų, susijusių su kvapų valdymu (t. y. nesusijusius su leidimų sąlygomis), reikalavimus.</p>	<p><u>sveikatos srities teisės aktų, susijusių su kvapų valdymu, reikalavimus.</u> ANK yra numatyta atsakomybė už visuomenės sveikatos srities teisės aktų pažeidimus (įvairius minimos srities pažeidimus).</p> <p>NVSC kvapų kontrolė vykdoma dėl visų ūkio subjektų, kurių veikloje naudojami stacionarūs taršos kvapais šaltiniai ir kurie skleidžia kvapus, neatsižvelgiant į tai, ar jie turi TIPK ar taršos leidimą.</p> <p>Kiti pastebėjimai galimai susiję su poreikiu tobulinti Aplinkos apsaugos įstatymą, TIPK ir taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintas aplinkos ministro įsakymu, kadangi NVSC dalyvauja minimose procedūrose pagal minimus teisės aktus ir pagal kompetenciją, suteiktus įgaliojimus. Galimai formuluotės klaidingai leidžia suprasti, kad NVSC nustato, kokias konkrečias technologines sąlygas, geriausiai prieinamus gamybos būdus (GPGB) turi taikyti veikloje ūkio subjektas, kad užtikrintų visuomenės sveikatos saugos reikalavimus, tačiau tokios kompetencijos NVSC neturi. Sprendimą dėl ūkio subjektui tinkamų ir konkrečių aplinkos taršos prevencijos priemonių, technologijų taikymo, kurios užtikrins visuomenės sveikatos saugą, pirmiausia priima ūkio subjektas, už konkrečių GPGB, technologijų, taršos prevencijos priemonių tinkamą taikymą atsakingos Aplinkos ministerijos (AM) institucijos ir ūkio subjektai, bet ne NVSC ir SAM. Nuomonė, kad už kvapų taršos šaltinių valdymą atsakingas tik NVSC ar SAM, ypač kai tai susiję su netinkamu GPGB, technologijų taikymu, atliekų, nuotekų tvarkymu, aplinkos apsaugos priemonių netaikymu ar vykdoma taršia veikla, kuri neleistina TIPK ar taršos leidime ar kt., sudaro</p>
--	--	--	--

			<p>prielaidas AM institucijų neveikimui taršos prevencijos srityje. NVSC, vykdydamas visuomenės sveikatos kontrolę, atsakingas už sveikatos apsaugos teisės aktų pažeidimų nustatymą ir atitinkamų priemonių taikymą, tačiau galutiniai sprendimai dėl ūkinės veiklos, darančios poveikį aplinkai, stabdymo ar leidimų naikinimo turi būti priimami kompetentingų aplinkosaugos institucijų.</p>
8.		<p>Siūlome VSPĮ projektą papildyti nuostatomis, reglamentuojančiomis valstybinę kontrolę vykdančių NVSC specialistų įgaliojimus, teises ir pareigas, detalizuoti valstybinės kontrolės procesą ir (ar) veiksmus, poveikio priemonių taikymo tvarką.</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b>  NVSC specialistų įgaliojimai, teises ir pareigos yra numatytos VSPĮ 41 straipsnyje (taip pat žr. argumentus prie lentelės 6 punkto).  Kvapų kontrolės procesas detalizuotas Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklėse bei Tiesioginės valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės reglamente.  Vadovaujamosi Viešojo administravimo įstatyme nustatytais priežiūros principais, 33 straipsnyje nustatyta, kad priežiūros planinių, neplaninių patikrinimų taisyklės tvirtina Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantis subjektas, nėra reikalavimų įstatyme detalizuoti kontrolės (priežiūros) procesą, veiksmus, poveikio priemonių taikymą.</p>
9.		<p>Atsižvelgiant į tai, kad Administracinių nusižengimų kodekso nuostatos taikomos tik fiziniams asmenims, VSPĮ projektas turi būti papildytas nuostatomis, įtvirtinančiomis konkrečias sankcijas (baudas) juridiniams asmenims už kvapų valdymo reikalavimų pažeidimus (analogija – Aplinkos apsaugos įstatymo 55, 55<sup>1</sup>, 56 ir kt. straipsniai).</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b>  Viešojo administravimo institucijų funkcijas, viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas ir veiklos bendruosius principus nustato Viešojo administravimo įstatymas (ne Aplinkos apsaugos, Aplinkos apsaugos kontrolės įstatymas), todėl SAM pati sprendžia, kokios priemonės, procedūros, asmenų atsakomybė turėtų būti</p>

			<p>taikomos visuomenės sveikatos priežiūros srityje. VSPĮ ir poįstatyminiuose teisės aktuose reglamentuotos visuomenės sveikatos saugos kontrolės vykdymo nuostatos taikomos ne tik kvapų ar kitų veiksmų kontrolei, bet labai plačiam ir skirtingam ūkio subjektų ir veiklų (pvz., ugdymo įstaigų, kirpyklų, soliariumų, apgyvendinimo, asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir kt.) ratui. SAM nuomone, esamas reguliavimas įgyvendina Viešojo administravimo įstatyme nustatytus ūkio subjektų priežiūros veiklos principus ir yra pakankamas visuomenės sveikatos saugai užtikrinti pagal SAM kuravimo sritį, NVSC kompetencijos sritį ir suteiktus įgaliojimus.</p>
10.	<p>Lietuvos savivaldybių asociacija, 2025-04-29 raštas Nr. SD-2025/284</p>	<p>Klaipėdos miesto savivaldybės nuomone, asmens prašymams ar skundams išnagrinėti nustatytas itin ilgas laikas (180 dienų su galimybe pratęsti dar 60 dienų), kuris yra nepagrįstas ir nesuderinamas su aiškinamajame rašte iškelto tikslu – operatyviai reaguoti į kvapų taršą. Toks ilgas terminas trukdys greitai nustatyti ir pašalinti kvapų šaltinius, o tai ypač aktualu savivaldybės teritorijoje, kur kvapų problema yra opi ir kelia didelį gyventojų susirūpinimą. Klaipėdos miesto savivaldybės siūlymu, prašymų ir skundų nagrinėjimo terminas neturėtų viršyti 30 dienų, su galimybe jį pratęsti ne daugiau nei 20 dienų.</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b> Papildytas aiškinamasis raštas.</p>
11.	<p>Lietuvos pramoninkų konfederacija, 2025-04-29 raštas Nr. S.106</p>	<p>VSPĮ projektu siūloma VSPĮ papildyti nauju 41<sup>1</sup> straipsniu ir jame numatyti pareigą asmenims „apmokėti vykdant kvapų kontrolę atliktų laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas, jeigu šios kontrolės metu patvirtinama, kad viršijama didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore ir (ar) viršijamos taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime nustatytos taršos šaltiniuose leistinos kvapo emisijos“.</p> <p>Reikalavimas kompensuoti valstybės patirtas atliktų laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas, kaip paminėta aukščiau šiame rašte, galėtų būti svarstomas tik tuo atveju, jei būtų išspręstas vieningos kvapų vertinimo (įskaitant, leidimo normatyvų nustatymo) bei kvapo taršos šaltinio sklaidos aplinkos ore skaičiavimo metodikos</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b> Pagal TIPK direktyvą, numatyta, kad išduodant leidimus turi būti įvertinami iš įrenginio išmetamų teršalų, įskaitant kvapus, šaltiniai, iš įrenginio į kiekvieną aplinkos komponentą numatomų išmesti teršalų, įskaitant kvapus, pobūdis ir kiekis, taip pat nustatytas reikšmingas išmetamų teršalų poveikis aplinkai, todėl atitinkamai turės būti keičiami AM srities teisės aktai, galimai atitinkamus reikalavimus nustatant paraiškoje leidimams gauti. Iki įstatymo įsigaliojimo jau bus parengtos kvapų valdymo gairės.</p>



		(tvarkos, gairių ar pan.) klausimas ir pagal pastarąją metodiką būtų nustatyti (jei reikia, pakoreguoti) kvapo taršos normatyvai ūkio subjektų leidimuose bei, atitinkamai, pagal šią metodiką būtų atliekama kvapų valdymo kontrolė. Nesant vieningos metodikos (tvarkos, gairių ar pan.) ūkio subjektai ir kontroliuojančios institucijos skirtingai interpretuoja tą pačią situaciją, skirtingai vertina taršą kvapais, dėl ko itin dažnai kyla ginčai dėl faktinės taršos vertinimo rezultatų. Todėl siūlomas naujas teisinis reguliavimas neabejotinai sukels papildomų ginčų, dėl kurių, vėlgi, bus bereikalingai eikvojami ūkio subjektų, kontroliuojančių institucijų ir teismų resursai.	
12.	Lietuvos žemės ūkio taryba, 2025-04-29 raštas Nr. 25-072	<p>VSPĮ projektu siūloma VSPĮ papildyti nauju 41<sup>1</sup> straipsniu ir jame numatyti pareigą asmenims „apmokėti vykdant kvapų kontrolę atliktų laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas, jeigu šios kontrolės metu patvirtinama, kad viršijama didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore ir (ar) viršijamos taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime nustatytos taršos šaltiniuose leistinos kvapo emisijos“.</p> <p>Reikalavimas kompensuoti valstybės patirtas atliktų laboratorinių tyrimų ir kvapo sklaidos modeliavimų išlaidas, kaip paminėta aukščiau šiame rašte, galėtų būti svarstomas tik tuo atveju, jei būtų išspręstas vieningos kvapų vertinimo (įskaitant, leidimo normatyvų nustatymo) bei kvapo taršos šaltinio sklaidos aplinkos ore skaičiavimo metodikos (tvarkos, gairių ar pan.) klausimas ir pagal pastarąją metodiką būtų nustatyti (jei reikia, pakoreguoti) kvapo taršos normatyvai ūkio subjektų leidimuose bei, atitinkamai, pagal šią metodiką būtų atliekama kvapų valdymo kontrolė. Nesant vieningos metodikos (tvarkos, gairių ar pan.) ūkio subjektai ir kontroliuojančios institucijos skirtingai interpretuoja tą pačią situaciją, skirtingai vertina taršą kvapais, dėl ko itin dažnai kyla ginčai dėl faktinės taršos vertinimo rezultatų. Todėl siūlomas naujas teisinis reguliavimas neabejotinai sukels papildomų ginčų, dėl kurių, vėlgi, bus bereikalingai eikvojami ūkio subjektų, kontroliuojančių institucijų ir teismų resursai.</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>Žr. argumentus lentelės 11 punkte.</p>

13.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2025-05-02 raštas Nr. D8(E)-1792	<p>Aiškinamajame rašte nepateikta informacija, kokią administracinę, finansinę naštą patirs ūkio subjektai, kuriems bus numatyta pareiga vykdyti kvapų monitoringą. Taip pat neaišku, kaip būtų vykdoma kvapų monitoringo kontrolė, kokia atsakomybė būtų taikoma ūkio subjektui, jei jis nevykdytų kvapų monitoringo ar vykdytų netinkamai. Jei būtų nuspręsta neatsisakyti siūlomų Aplinkos monitoringo įstatymo pakeitimų, aiškinamąjį raštą tikslinga papildyti aukščiau įvardytais trūkstamais duomenimis ir informaciją apie kvapų monitoringo vykdymo kontrolės mechanizmą. Siekiant užtikrinti efektyvų ūkio subjektų kvapų monitoringo vykdymą, siūlome Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme numatyti poveikio priemones juridiniams asmenims tais atvejais, kai kvapų monitoringas nevykdomas, neteikiama monitoringo programa, teikiami klaidingi monitoringo duomenys ir kt. (analogija – Aplinkos apsaugos įstatymo 57 straipsnis).</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>Prisitaikymo našta ūkio subjektams apskaičiuota. VSPĮ projekto 1 straipsniu keičiamo VSPĮ 15 straipsnio 8 punkte numatoma, kad NVSC „8) vykdo kvapų valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, įskaitant tai, ar vykdomas ūkio subjektų aplinkos monitoringas dėl kvapų [...]“. Jeigu ūkinės veiklos vykdytojas pažeisdamas kvapų valdymo sąlygas nevykdys aplinkos monitoringo dėl kvapų, bus taikomos sankcijos, numatytos ANK projekte. Taip pat žr. paaiškinimus lentelės 9 punkte.</p>
14.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, 2025-04-30 raštas Nr. 2D-1164 (11.4 E)	<p>ANK projektu ANK įstatymas papildomas 45<sup>1</sup> straipsniu, nustatant administracinę atsakomybę ūkio subjektams, kai ūkinės ar kitokios veiklos vykdytojas nesilaiko taršos ar TIPK leidime nustatytų kvapų valdymo sąlygų ar pažeidžia visuomenės sveikatos srities teisės aktus. Neaišku, kodėl projektu išskiriama sritis, susijusi su kvapų valdymu. Pastebėtina, kad ANK įstatymo 235 straipsnio 9–12 dalyse nustatyta atsakomybė už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą nesilaikant taršos leidime ar TIPK leidime nustatytų sąlygų. Taip pat pastebėtina, kad taršos leidime ir TIPK leidime yra kvapų valdymo dalis (leidžiamas kvapų skleidimas – kvapo šaltinis, kvapų valdymo (mažinimo) priemonės, leidžiamas kvapo emisijos rodiklis), paraiškoje gauti leidimą turi būti nurodoma veiklos sukeliama kvapų atitiktis visuomenės sveikatos saugos teisės aktams, teikiami kvapų, cheminių medžiagų, skleidžiančių kvapus, sklaidimą bei atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktams pagrindžiantys dokumentai, NVSC įvertina ir derina TIPK leidimų ir taršos leidimų paraiškas, ar jos atitinka visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus kvapų valdymo srityje, pagal kompetenciją nustato ir peržiūri TIPK leidimų ir taršos leidimų kvapų valdymo sąlygas, vykdo kvapų valstybinę visuomenės</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b></p> <p>Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos – ANK 45<sup>1</sup> straipsnio įtvirtinimas, kuriame numatoma administracinė atsakomybė už ūkinės ar kitokios veiklos vykdymą, pažeidžiant visuomenės sveikatos srities teisės aktų, susijusių su kvapų valdymu, taršos leidime nustatytų ar TIPK leidime nustatytų kvapų valdymo sąlygų reikalavimus, įskaitant baudas, analogiškas ANK 235 straipsnio 9–12 dalyse nustatytiems dydžiams; siekiant sistemiškumo, ANK 45<sup>1</sup> straipsniu taip pat nustatomos sankcijos, jei ūkinės ar kitokios veiklos vykdytojas pažeidžia visuomenės sveikatos srities teisės aktų, susijusių su kvapų valdymu, reikalavimus; ANK 589 straipsnio 48 punkto pakeitimas, suteikiant Centrai įgaliojimus vykdyti administracinių nusižengimų teiseną dėl ANK 45<sup>1</sup> straipsnyje ir 236 straipsnio 4, 5 dalyse numatytų pažeidimų.</p> <p>Siūlomi teisinio reglamentavimo pakeitimai prisidės prie aiškesnio atsakomybės paskirstymo, panaikinant esamą</p>

		<p>sveikatos saugos kontrolę gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose, įskaitant tai, kaip laikomasi TIPK leidimuose ir taršos leidimuose NVSC nustatytų sąlygų dėl kvapų valdymo.</p> <p>Už visuomenės sveikatos srities Europos Sąjungos reglamentų ar sprendimų, higienos norminių aktų ar kitų visuomenės sveikatos srities teisės aktų, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pažeidimu nustatyta atsakomybė ANK įstatymo 45 straipsnyje.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, manome, kad atsakomybė už kvapų valdymo sąlygų laikymąsi jau yra numatyta ANK įstatyme, todėl siūlome projektu nedubliuoti ANK įstatymo straipsnių ir tik patikslinti projektu keičiamą 589 straipsnį, Visuomenės sveikatos centrui suteikiant įgaliojimus vykdyti administracinių nusižengimų teiseną už ANK įstatymo 235 straipsnio 9–12 dalyse ir 45 straipsnyje minimus pažeidimus.</p>	<p>teisinę spragą, kai NVSC neturi pakankamų įgaliojimų skirti nuobaudas už kvapų valdymo reikalavimų pažeidimus, taip pat užtikrins veiksmingesnę kvapų kontrolę, suteikiant NVSC teisę vykdyti administracinių nusižengimų teiseną.</p>
15.	<p>Lietuvos pramoninkų konfederacija, 2025-04-29 raštas Nr. S.106</p>	<p>Dėl šio rašto 2 punkte nurodytų argumentų negalima sutikti ir su ANK projektu siūlomais pakeitimais, pagal kuriuos galės būti taikoma administracinė atsakomybė už kvapo normatyvo pavieniame taršos šaltinyje viršijimą, nors didžiausia leidžiama kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos ore nėra viršijama. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra aiškios, vieningos kvapų vertinimo, leidimų normatyvų nustatymo bei kvapo taršos šaltinio sklaidos aplinkos ore skaičiavimo metodikos (o ją įteisinus, gali būti reikalingas pereinamasis laikotarpis leidimų sąlygų patikslinimui), papildomų sankcijų asmenims įteisinimas tik sukels naujus teisinius ginčus, kurie pareikalaus valstybės ir ūkio subjektų administracinių bei finansinių resursų, o ne prisidės prie ANK projektu siekiamų ir Aiškinamajame rašte nurodomų tikslų (t. y. kvapų mažinimo ir kitų kvapų valdymo reikalavimų laikymosi užtikrinimo) įgyvendinimo.</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>Kvapų valdymo gairės bus parengtos iki ANK keitimo įsigaliojimo.</p> <p>Taip pat, yra nustatytas pereinamasis laikotarpis.</p>

16.	Lietuvos žemės ūkio taryba, 2025-04-29 raštas Nr. 25-072	<p>Dėl šio rašto 2 punkte nurodytų argumentų negalima sutikti ir su ANK projektu siūlomais pakeitimais, pagal kuriuos galės būti taikoma administracinė atsakomybė už kvapo normatyvo pavieniam taršos šaltinyje viršijimą, nors didžiausia leidžiama kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos ore nėra viršijama. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nėra aiškios, vieningos kvapų vertinimo, leidimų normatyvų nustatymo bei kvapo taršos šaltinio sklaidos aplinkos ore skaičiavimo metodikos (o ją įteisinus, gali būti reikalingas pereinamasis laikotarpis leidimų sąlygų patikslinimui), papildomų sankcijų asmenims įteisinimas tik sukels naujus teisinius ginčus, kurie pareikalaus valstybės ir ūkininkų administracinių bei finansinių resursų, o ne prisidės prie ANK projektu siekiamų ir Aiškinamajame rašte nurodomų tikslų (t. y. kvapų mažinimo ir kitų kvapų valdymo reikalavimų laikymosi užtikrinimo) įgyvendinimo.</p> <p>Susipažinus su minėtu Projektu, susidaro įspūdis, kad administracinis mechanizmas ir biurokratinė našta jį įgyvendinus drastiškai išaugtų. Tai prieštarautų LR Vyriausybės programoje įtvirtintiems siekiams mažinti biurokratinę naštą. Todėl Lietuvos žemės ūkio taryba, atstovaujanti apie 90 proc. prekinę produkciją gaminančių ūkių ir jungianti 11 įvairius sektorius atstovaujančias organizacijas, tokiems planams nepritaria.</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>Kvapų valdymo gairės bus parengtos iki ANK keitimo įsigaliojimo.</p> <p>Taip pat yra nustatytas pereinamasis laikotarpis.</p>
17.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, 2025-04-29 raštas Nr. 1.05-0203	<p>Dėl administracinių sankcijų proporcingumo</p> <p>ANK projekte siūloma atsakomybė už kvapo normatyvo viršijimą taršos šaltinyje, net jei gyvenamosios aplinkos ore ribinė vertė neviršyta, kelia abejonių dėl proporcingumo. Tokia sankcija turėtų būti taikoma tik nustačius poveikį aplinkai, o ne vien formaliai fiksavus viršijimą. Be to, svarstyтина alternatyva – visai atsisakyti administracinės atsakomybės įtvirtinimo ir vietoje to numatyti mechanizmą, kuriuo remiantis NVSC užfiksavus pakartotinius pažeidimus, AAA Aplinkos apsaugos agentūra inicijuotų TIPK leidimo peržiūrą.</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b></p> <p>Valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė – įgaliotų valstybės institucijų ir pareigūnų atliekami veiksmai ūkinės komercinės veiklos atitikties visuomenės sveikatos saugos norminių teisės aktų reikalavimams įvertinti bei administracinėms poveikio priemonėms taikyti.</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19<sup>1</sup>, 19<sup>2</sup> straipsniuose nurodyta, kad fizinis ar juridinis asmuo turi teisę eksploatuoti TIPK taisyklėse nurodytą įrenginį (jo dalį, kelis įrenginius ar jų dalis), šio asmens eksploatuojamą ar valdomą nuosavybės teisės, nuomos, panaudos, patikėjimo teisės ar kitu teisiniu pagrindu, tik</p>

			turėdamas galiojantį TIPK leidimą ir jame nustatytais sąlygomis. Fizinis ar juridinis asmuo turi teisę eksploatuoti Taršos leidimų taisyklėse nurodytą įrenginį (jo dalį, kelis įrenginius ar jų dalis), šio asmens eksploatuojamą ar valdomą nuosavybės teisės, nuomos, panaudos, patikėjimo teisės ar kitu teisiniu pagrindu, tik turėdamas galiojantį taršos leidimą ir jame nustatytais sąlygomis.
18.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025-07-18 išvada Nr. NV-1642 ir Vyriausybės kanceliarijos darbo tvarka pateiktos pastabos	1. Dėl VSPĮ projekto 1.1. Įstatymo 21 straipsnio 10, 11 dalys turėtų būti tikslinamos – vietoj nuorodos „ <u>šio Įstatymo 21 straipsnio</u> “ įrašant „ <u>šio straipsnio</u> “;	<b>Neatsižvelgta.</b> Sveikatos apsaugos ministerija yra suplanavusi artimiausiu metu rengti VSPĮ šio straipsnio ir kt. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės minimų VSPĮ straipsnių pakeitimus, todėl siūlomus pakeitimus tikslinga atlikti kartu su numatytu rengti VSPĮ projektu, jo metu bus peržiūrėtos ir kitos VSPĮ nuostatos; projektas bus derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir asmenimis bei teikiamas Vyriausybei.
		1.2. Įstatymo 34 straipsnio 2 dalis keistina dėl nuorodos į <u>visuomenines organizacijas</u> ;	<b>Neatsižvelgta.</b> Žr. argumentus aukščiau, prie 1.1 pastabos.
		1.3. Keistinos Įstatymo 34 straipsnio 5 dalis, kurioje yra nuoroda į <u>valstybės viešojo administravimo tarnautojus</u> , 41 straipsnio 6, 7, 8, 9, 10 dalys – nuoroda į <u>tarnautojus</u> ir t. t. (derinant su Valstybės tarnybos įstatymo sąvokomis); taip pat siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga Įstatyme pirmą kartą vartoti pilną formuluotę ir įsivesti trumpinį – „ <u>darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį</u> (toliau – darbuotojai)“ (jei pagal turinį kalbama tik apie pagal darbo sutartį dirbančius darbuotojus) arba apibrėžti kaip suprantami darbuotojai (jei pagal turinį suprantama plačiau);	<b>Atsižvelgta iš dalies.</b> Į VSPĮ projektą įtrauktas 41 straipsnio 6 dalies keitimas. Taip pat žr. argumentus aukščiau, prie 1.1 pastabos.

<p>1.4. Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje vartojamos formuluotės nepilnai dera su Švietimo įstatymo nuostatomis (šiuo aspektu peržiūrėtini ir kiti Įstatymo straipsniai, pvz., 21 straipsnio 4 dalies 4 punktas ir pan.);</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b> Žr. argumentus aukščiau, prie 1.1 pastabos.</p>
<p>1.5. derinant su Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis turėtų būti keičiami Įstatymo 43 straipsnio 18 dalies 1 punkto c papunktis ir 2 punkto b papunktis - dėl nuorodos į <u>žinybinį Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registrą</u>; taip pat derinant su Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis siūlome įvertinti, ar neturėtų būti keičiamas ir Įstatymo 21 straipsnio 7 dalies 4 punktas;</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b> Žr. argumentus aukščiau, prie 1.1 pastabos.</p>
<p>1.6. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatyme yra daug nuorodų į <u>kitus teisės aktus</u>, į <u>kitų teisės aktų nustatytą tvarką</u>. Vadovaujantis Rekomendacijų 76 punkto nuostatomis, siūlome arba atsisakyti tokių pridėtinės vertės nesukuriančių nuorodų, arba jas sukonkretinti.</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b> Žr. argumentus aukščiau, prie 1.1 pastabos.</p>
<p>2. Papildyti 41 straipsnį 5<sup>1</sup> dalimi: „Savivaldybių institucijos, vykdydamos visuomenės sveikatos kontrolę pagal savo kompetenciją, saugodamos aplinką, užtikrindamos vietos gyventojų teisę į sveiką, švarią aplinką, gerindamos aplinkos kokybę savivaldybės teritorijoje ir organizuodamos aplinkos bei sveikatos apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą, gali nustatyti griežtesnius už valstybinius kvapų normatyvus, suderinusios juos su šiuos normatyvus patvirtinusiomis valstybės institucijomis, taikomus savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje, atsižvelgdamos į vietos gyventojų ir bendruomenių poreikius ir (ar) vietos aplinkos sąlygas.“</p>	<p><b>Neatsižvelgta.</b> Žmogaus sveikatai nekenksmingi rodikliai (visuomenės sveikatos saugos reikalavimai (higienos normos), šiuo atveju kvapo koncentracijos higienos normatyvas, nustatomi atsižvelgiant į veiksnio poveikį žmogui, bet ne į vietos gyventojų ir bendruomenių poreikius ir (ar) vietos aplinkos sąlygas, savivaldybės „švarios, kokybiškos aplinkos“ supratimą ir sprendimą. Žmogaus sveikatai nekenksmingi rodikliai neturėtų būti skirtingi, kad ir kur žmogus gyventų. VSPĮ 2 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad <u>visuomenės sveikatos saugos reglamentas (higienos norma) – sveikatos apsaugos ministro patvirtintas teisės aktas</u>, nustatantis bendras privalomojo pobūdžio teisės normas visuomenės sveikatos saugos srityje, o 16 straipsnis nustato, kad <u>privalomuosius higienos normatyvus</u> bei taisykles, reglamentuojančias fizinių ir</p>

juridinių asmenų veiklą, nustato Visuomenės sveikatos saugos reglamentas (higienos norma).

Pasiūlymas neatitinka Vietos savivaldos įstatymo, VSPĮ ir Sveikatos sistemos įstatymo nuostatų, kuriomis savivaldybėms pavedama tik savivaldybės patvirtintų sanitarijos ir higienos taisyklių laikymosi kontrolė. Savivaldybės neturi kompetencijos nustatyti žmogaus sveikatai nekenksmingų rodiklių.

Kvapai gali paveikti asmenų gyvenimo kokybę, kai kuriais atvejais blogina savijautą ir neigiamai veikia sveikatą. Manytina, kad pasiūlymais bus sudarytos prielaidos sudaryti nevienodas gyvenimo kokybės sąlygas. Savivaldybės, kuriose nebus taikomi griežtesni už valstybinius kvapų normatyvai, taps patrauklios kvapus skleidžiančioms veikloms. Minėtų veiklų šiose savivaldybėse neproporcingai didės, atitinkamai didės ir kvapų veikiamų teritorijų ir gyventojų. Atsižvelgdami į esamus visuomenės sveikatos netolygumus, manome, kad tai nepriimtina.

Manytina, kad pasiūlymais iškraipoma konkurencija, nes skirtingose savivaldybėse bus skirtingos sąlygos vykdyti ūkinę veiklą. Be to, išsiderintų visuomenės sveikatos priežiūros sistema, nes ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai (atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams) pradedamas vertinti jau planavimo stadijoje, vykdant teritorijų planavimo, poveikio aplinkai vertinimo, sanitarinės apsaugos zonų nustatymo, žemėtvarkos, statybos, leidimų išdavimo ir kt. procedūras; atitiktį visuomenės sveikatos saugos reikalavimams vertina NVSC, bet ne savivaldybės, todėl siūlymai galimai sukeltų institucijų kompetencijų konfliktą. Manytina, kad savivaldybės, atsakingos už teritorijų planavimo savo teritorijoje koordinavimą, galėtų ir turėtų derinti fizinių ir

		<p>juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų.</p> <p>Nuostatos dėl savivaldybių funkcijų (galimybių) užtikrinant sveiką, švarią aplinką, aplinkos apsaugą jau nustatytos Aplinkos apsaugos įstatyme (šią sritį reguliuojančiame įstatyme). Vadovaudamosi Aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 7 dalimi ir šios dalies 8 punktu, <i>savivaldybių institucijos, saugodamos aplinką, užtikrindamos vietos gyventojų teisę į švarią aplinką, gerindamos aplinkos kokybę savivaldybės teritorijoje ir organizuodamos aplinkos apsaugą</i> ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą <i>gali nustatyti griežtesnius už valstybinius aplinkos apsaugos normatyvus</i>, suderinusios su juos patvirtinusiomis valstybės institucijomis, taikomas savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje, atsižvelgdamos į vietos gyventojų ir bendruomenių poreikius ir (ar) vietos aplinkos sąlygas.</p>
	<p>3. Dėl AMĮ projekto (Projektas Nr. 2)</p> <p>Projekto Nr. 2 3 straipsniu keičiamo Aplinkos monitoringo įstatymo 10 straipsnio 3 dalies formuluotėje vartojama nuoroda į „<i>teisės aktus</i>“ . Vadovaujantis Rekomendacijų 76 punkto nuostatomis, siūlome arba atsisakyti tokių pridėtinės vertės nesukuriančių nuorodų, arba jas sukonkretinti.</p> <p>Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir kitoms Aplinkos monitoringo įstatymo nuostatomis, kurios Projekte Nr. 2 nėra siūlomos keisti.</p>	<p><b>Atsižvelgta iš dalies.</b></p> <p>Neatsižvelgta į pastabos 2 dalį. AMĮ projektas keičiamas tiek, kiek tai susiję su kvapų valdymo, visuomenės sveikatos saugos gerinimu. Vadovaujantis Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“, aplinkos monitoringas (išskyrus radiologinį) priskiriamas aplinkos ministro valdymo sričiai. SAM žiniomis, Aplinkos ministerija yra numačiusi kompleksinę Aplinkos monitoringo įstatymo nuostatų peržiūrą, todėl, manytina, tuo metu kompleksiskai galės būti pakeistos siūlomos nuostatos.</p> <p>Aplinkos monitoringo nuostatų peržiūra įtraukta į Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės</p>



			programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 151 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, priemonių planą (1.8.12 priemonė).
--	--	--	--